

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 108. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677734512640.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

STUDIOSUS LAMENTANS REDIVIVUS ET CONTINUATUS

Dett er
Wenneløse och Hielpforlatte
Studenteries
Nødtrengte och wæmodige
Supplication
Paa den Christen Kirches, och deris egne
vegne,
Saa kaartelig som enfoldelig
wdi Største wnderdanighed
Fremstillet vd af
Theodoro Philothei Alethophilo
Siungis vnder den Sedvanlig
Melodie
Anno loco et die ut supra.

1.

Hvo vill hielpe mig at græde
Och udøse [Taare] flod
Hvo vill hielpe mig att væde
Kinderne med beck och blod
Hvo vill gifve suck och hick
For Guds kierckis Seldsom skick?

2.

Gid mit hierte vaar en Kilde
Och mitt brøst en taare Søe.
Beskelig Jeg græde vilde
Mine trin med grad bestrøe
For Guds *Tempels* faut och fald
Och dett vennekiøbte kald.

3.

Trende Sole er der rundett
Cirkelviss om himlens Sall
Siden Att Jeg først vdgrundett
Simons [Kaldsbrefs] kiøbe vall
Jeg begræd da løckens gang,
Och de lærdis Sørge Sang.

4.

Alle mine Skolebøgger
Søled blef vdi min grad
Løcken dog min [Sorg] forøger
Setter mig paa Modgangs Aad.
Bog och brød de følgis ey,
Oppaa verdens Skuffe wey.

5.

Jeg frembracte de *Personer*
Som vaar løckens Kaste bold
Hvo Guds Kiercke saa forhaaner
Trildis om som hiull och Sold
Wdaf vellstands trappe trin
Wed formørcked Løckens Skin.

6.

Huor Sandferdelig Jeg Spaade
For den Himmelfløyett Fugell
Hand min Spaadom vndertraade
Blef da om vendt till en Wgell
Och blef Soldt den Samme tid
Oppaa gaden for en hvid.

7.

Fordum *Grib* paa høyen Felde,
For du lyde mig ey ad
Da ved Løckens vold och velde
Blef du styrt J dødsens bad,
Du vaar Løckens Spillemand,
Och er vblest som en brand.

8.

Hielp dig Gud af sine Himle
Øse fryd vdi [dit] brøst
Aandens Naader J dig vrimle
J din Siæll, beengst och krøst
Med Manasse frie dig Gud,
Och Af fengslet drag dig vd.

9.

Du varst Sandelig ey eene
Som holdt Kiercke kiøb och kram
Denne roed udspirer græne,
Fører sig J faare ham,
Doch J Ærmet boer en Reuf
Och i Øyett [Sølfskum] skieuf.

10.

Fattig *Grib* maa eene gielde
For hand Soldte Kiercke Kald.
Mange Andre Slap af Felde
Skyldig dog J større fald,
En for folckett lidde straf
Och maa Seyle dødsens haf.

112

11.

Tenck paa *Griben* Gud J naade
Hand vaar icke dog saa Slem
Mange Sønder ofver maade,
Deris Træcker gaaer dog fremb

De om Munden Stryger sig
Hvo tør sige de gjør Svig?

12.

Altt for hard vaar Løckens næfve,
J mod *Griben* løckens bold
Alt for Snedig vaar de Refve,
Alt for grum de wlfvis vold.
Alt for hadsk w-venners Raad
Alt for skarp den Tunge braad.

13.

Wocter Jer hver Kiercke Kremer
Pranger icke Kiercker meer
Straffen eder ey forglemmer
Hefnens øye till Jer Seer.
Speyler Jer J Gribens fald
Tar ey Guld for *Jesu* kald.

14.

Wor Gud [Salved] Himmel Herre
Har vell giort derpaa forbud
Truer dem med dødsens Sperre
Wed w-løckens Skam och Skud.
Som Guds Alter Selg' for Guld
Der er kun [*Cinnober*] muld.

113

15.

Ney ô Ney om tusind Nisser
Millioner Diefle flock,
Simons pack om straf for visser
Ja om mange Bødlers Skock,
Stod for døren med sitt Sverd
Guldett blifver dog J verd.

16.

Spør den Mand der boer hos Støtten
Som och Kongens *Dirick* bær
Om han kiender Guldets nøtten
Penge ey foractet er,
Hand forsmaar ey Kongens Mønt,
Efter vane før begiøndt.

17.

Jntet [er] vi meer' forfremmed
Siden Stackels *Griib* blef skut,
Fattig Klercke er forglemmett,
Løckens taarn er slet nedbrut,
Vi maa lese till vor død
Naar dog Aldrig *Adzers* brød.

18.

Wenner Wenner hvo ey hafver
Och en Stødstauf hielpesten!
Hand ey Smager Løckens gafver
Finder altid [Modgangs] meen.
Wæ ô wæ mig venneløs
Løcken er w-blid och bøss.

114

19.

Jeg om mangt it kald anholder
Men fra Alle gaar Jeg glip
Dett min tumme pung Jo volder,
Jngen for mig staar paa nip
De Maaeskee itt luncken ord
Fører fremb for Kongens bord.

20.

Mangen half Rix ort Anvendis
Oppaa Supplication,
Løckens Gunst mig dog ey hendis,
Som gaar wd fra Kongens tron
Løffter dræbe kand en Mand,
Thi de holdis ey [et] grand.

21.

Holmens Fanger de har bedre
End en wenneløs *Student*,
Gaaer de end J Bolt och Fedre
Och till Trældom vorder sendt,
De dog nyder bord och brød
Till de [drog de] blifver død.

22.

Spurre Docteren J giemme
Sidder vnder *Croner tre*
Hunger kand hand ey fornemme
Maa hand Skiønt ey Solen See.
Hand har och fri *Logament*
Det dog mangler en *Student*.

115

23.

Fuglen vdi Buur der Sidder
[Sluttet] inden vold och vact,
Du vell self veed hvad hand heder
Som vaar Nylig høytt J Act,
Hand faar Jo tre retter mad
Efter Løckens vendeblad.

24.

Gid at Alle [fattig] klercke
Aarons lærde Levi trop
Waar vid løckens øye mercke,
Saa vell spisid J sin krop,

Bedre dage kunde de
Jcke vnder Solen see.

25.

Ney forgefvis er vor [klynken]
Och forfengelig vor suck,
Somme vden bøn och [bynken]
Jckun for itt høckle buck
Nyder herlig Kiøbsteds Kald
Skruis op paa Løckens pald.

26.

See mig till hin *Humle vrager*
Gloser kand hand itt *dusiin*
Hand af *Brochmands* humle smager
Och af Staaen Engelsk viin
Hand for Bodsmend en *Prophett*
Wdaf Løcken blef opleet.

116

27.

Løcken lagde self sin *Bielcke*
vnder hummelvraget prest
Hand har wragett hummelstilcke
Engelsk øll ham smager best,
Drick en gang Af *Brochmands* Skaall,
Till du naar [ditt] humle maal.

28.

Nu er [Dievlen] løs till Hofve
Raader meer end *Griben* før,
Thi hans Ploug den gaar paa lofve
Mens Att føret staar, hand kiør,
Christi Crusifix hand bær
Satan dog J nafnet er.

29.

Kaarset Fix paa ham er prentet
Fanden kalder de ham dog,
Dett for hannem vell har rentett
Hand befordre mangt itt drog.
Hand vaar *Gribens* [*Pestilentz*]
Med sin Morder doms [*Sententz*].

30.

Hielp mig och *Høygunstig Fanden*
Och du Diefle *Excellentz*,
Du forfremmer en och Anden
Hielp mig for min *Reverentz*
Jeg hâr icke *Sølf* och *Guld*
Wer dog kiere *Satan* huld.

117

31.

Kycklechye du hiorte hyrde
Och du bondemands *Prophet*,
Du som mangen Raae mon myrde
Naar du setter [hiort] J beet,
Gif mig dog itt ære *Skud*,
Bær for mig till Kongen bud.

32.

Lunte Juncker Lue Spruder
Krigs Guds [vorned] ecte *Søn*
Du som efter Krigs blod tuder
Giør for mig hos Kongen bøn,
Bechholts kiercke faar [din] prest
For du tiener Kongen nest.

33.

Hopmand for de Konger trende
Som sitt Myrrha offred først
Hand J hiertet monne brende
wd af hidtzig hielpe tørst,
Gid hans mact den waar kun stor
Hand mig hialp vell for itt ord.

34.

Jeg har ofte *Supplicerit*
Men endnu fick intet Svar.
Der er ingen *designeret*
Som den fattig tager var,
Der er ingen satt J dag
Som Skall grandske J hans Sag.

118

35.

Sulten Landsby Kiercke lader
Kand mand maa skee [snylt' sig] till
Kiøbsteds fæde stole Stader
Store folck Jndtage vill.
Wenners [Flock] till Kongen gaar
Saa den rige kaldet faar.

36.

Gud hand maa Jo intet raade
For Att kalde self en prest,
Werden Søger Alt sitt bade,
Werden er Guds Kierckis pæst
Er den Rige Skiønt itt drog
Riigmand spiller mester dog.

37.

Hører mig J Høye heldte
Hører paa min Spaadoms Aand,
Lader eders hierter Smelte
For hver hielp-begærlig mand.

Lucker ey Jert øre till
Naar den trengte tale vill.

38.

Hielper ey for Guld och penge
Hielper ey [for] venne vold,
Hielper ey w-kyndig dreng
Hielper vden Præste told,
Hielper ey for byrd och blod
Hielper ey for slecte roed.

119

39.

Mens J Nyder liif och løcke
Hielper den Nødtrengte Siæll,
Den som Modgang Monne trøcke
Wed sin hadske braad och pæll,
Hielper tager af Gud løn
Himlen høre denne bøn.

40.

Seyr kroned Salfved første
Christi egen nafne mand
Hielp Guds kiercke, som mon tørste
Efter hielp J Sorgens land,
Lad Guds kiercke kalde prest
Thi dett Gud behager best.

41.

For os vorder dett ey bedre
For den venneløse flock,
Himlene Skall Kongen hedre
Øse paa ham naader nock,
Hielp dett hielp forlatte folck
Der om sucker deris tolck.

42.

Bedre dett vist Aldrig blifver
For en pengeløse klerck
wennerne de werckett drifver
Alt som deris mact er sterck.
Guldet Svogerskab och Slect
[Raaer] endnu for løckens vect.

120

43.

Hielp hielp ellers wi forbande
woris første Skoledag,
Da att vi tog bog J haande
Oss till største klem och klag,
Keyser store Konge heldt
Skiull os med din naade tielt.

44.

Maa ickun Guds Kiercke kalde
Saa faar och den [fattig] brød,
For din trone vi nedfalde,
Midt J voris løckes død
Lad Guds kiercke kalde prest
Thi dett Gud behager best.

45.

Jngen maa mig her fortæncke
For de linier som her staar,
Jeg med Sandheds bolt og Lencke,
Bundet er saa Att Jeg faar,
Tale Sandhed vden tant
Der till er Jeg Altid vandt.

46.

Fordum Skicked Gud *Propheter*
Jmod Presters Høcklerj,
Fordum Skicked Gud *Trompeter*,
Jmod *Satans Simoni*.
Sandhed, Sandhed skall da frem
Dog hun lider stedse klem.

121

47.

Høcklers honning glatte tunge
Svinger sig mod himlen op,
Roes och Riim kand de vell Siunge,
Træder da til ærens top.
For de Sønden rose kaand
Giøres de till ærens Mand.

48.

Trads Att de tør straffe laster
Eller pidske w-dyds fruct,
Herregunst de jo forkaster
Dett er som en stanck och luct,
wdi Næsen stincker dett
Naar mand taler Sandhed rett.

49.

Eli giennem fingre Skuer,
Lader som hand icke seer,
Zedechias Sandhed truer,
Thi *Michæas* er ey meer,
Saa er Sandhed moxen død
Løgnen hviil J Høcklers skiød.

50.

Jeg fornemmer ingen tale
Dett som sandhed er for Gud,
Levi Børn de kand vell prale
Tør dog ey med Sandhed vd.

Drif da *Jesu* self min Aand
Att Jeg Sandhed siunge kand.

122

VISIO ABRAHAMSTRUPENSIS ET SVANHOLMENSIS 1678

En vnderlig och Sældsom Siun, dog Sicker och Sandferdig, Som er Seett paa himmelen vdi Skiøttens och *Scorpionens* tegen ofver *Abrahamstrup* och [*Svanholm*] J Sælland. St. Francisci Nat Anno 1678. Hvor,

1. En sterck *Sudost Wind*, Sammenblesde mange Guldglimrende och Sølfarfvede skyer. Jblant hvilcke

2. Opkom en Regenbue som omringede *Horizonten*, ofver *Abrahamstrup* och *Svanholm*.

3. Ofven paa Regenbuen vdbredde sig en stoer forferdelig kalckuniske *Hane* Ridendis Som paa en vngerske hest, J *per-force* Jact, med Jeger horn paa Siden, hvis ene vinge vaar forsølvvett, och den Anden forgyldett, mens vnder nebbett hengde mange Af Rigens *Diamanter*, Samme *Hane* flagrede Saaledis med wingerne och knebrede med nebbet, Som den kunde gaalett Aff itt Jegerhorn.

4. Wid sin høyre Side lod den paa gylden Lavetter Sette itt Sølfmundett *Støcke* hvis forladning vaar Sølf, men kuglerne Af Guld.

5. Paa den venstre Side Stod itt klart skinnende blus eller fackel vdi Sølfskinnende *Brand*, till hvilcken *Brand*, mand icke lagde træ, men den Smeltede Jdell Sølf och Guld.

6. Bag vid *Hanen* Stod itt *Hæsselig* diur som en *Parder* der hafde *Otte Skiæl* och Skiefve øyne, och brugte dog glar øyne, Jndlagde J Guld och Sølf, samt itt *perspectiv* besatt med *joveler*. Dette varede 2 timer, mens
123

7. Der denne *Hane* stedse galedede, for en Første, Som blev seett vdi luften, paa en Fiilsbeen stoell Siddende, och den Allt galed Aff sitt Jegerhorn,

8. Strax slap vd Af itt buur fra Fuglefengeren J Skofven, en half død och halflevendis fugell fast lig en *Griib* denne racte sin ene vinge paa *Abrahamstrup*, den Anden paa *Svanholm*! Men halen vred den efter *Winden* och den Saae Skarp paa *Hanen* och dett Sølf *Støcke* Att Førsten fattede Mistancke om *Hanens* galen, Jndtill,

9. Lige som en *Engell*, vdi en Messe-serck kom ned Af Himmelen med itt Salfve horn vdi haanden fuld med Olie, hvor med hand Salfvede den *bliant* kledde himmell fromme Første, och gaf hannem forstands opliuste øyne.

10. Denne Engell Aabenbarede *Hanens* forrædiske galen, och sagde till Førsten, tag dig vare / for *Hanens* høchelscke och huulsnedige galen for *Støckets* Svigactige Skraall och Skud, och for *Brandens* blus och baaell, thi de hår Alle en Konge ofver sig, som kaldis J Aabenbaringens bog *Apollyon* och *Abadon*, dett er udlagt Af Rabinerne vdi Kiøbenhafn *Narrendorff* den Forrædder, och dett Satans Sammensored och Sammenrottet *General* [*Commisariat*]. Strax dempedis *Winden*, *Hanen* miste [vinger], kam fiedre och Neb, *Støckett* refnede, *Branden* vdsluckedis, *Parderens* *Otte Skiælle* øyne blefue dunckell och dumme, och *Griben* fordi hand hafde dette [*Myterie*] Aabenbaritt, blev gifven løs Af Burett, och Strax forsvandt regenbuen. Mens J dett samme lod *Griben*, Af sitt wiisdombs neb ned dratte vndertegnede bref, och betenckende, Som falt paa Marcken J mellem *Abrahamstrup*, och *Svanholm*. Hvilckett Alt sammen, Att dett Saaledis, Som forskrefvett staar, er vdi Sandhed passerit, dett vidner *Vitus* degn J Skuleløf, Peder degn J Køndby, 124 Henning degn J [Gerløv], Som vaare Samptelige hos Prousten Att lade Skrifve, Kopskat, Just Christensøn J Fersløf, Marcus Hansen J Skibye, och Niels Jensen [paa Ourøe], tillige ofver verendis 2 vnder Jegere och 2 Hundedreng Af *Abrahamstrup*, och vare udreyeste, Att brende Olden Svin J den for intet kiøbte [*Housved*] skouf, [saa] och en *Lieutenant* och en *Corperal* Af *Svanholm*, som efter *ordre* / och *Commission*, Skulde brende nogle hundrede breve, Att de ey skulde komme sin Eyermand till skade; Og de skulde føre Nogle kister fulde Af Sølf, Guld, och *Clenodier* till *Hamborig* saa hiemmelig, hvilcke Allesammen saae denne Siun, och leste denne fra *Griben* neddraattede Forklaring.

Saa bleser wær och *Wind* Saa lenge paa vort Rige

Till gods och Guld bles bort, den Vind mon' Alle svige
 En Sudvest, Nordost *Wind*, udpuster storm och Slud,
 [Og] bleser Guld till sig, vor vellfert bles den vd.
 Den *Wind* bles paa vor *Kop*, paa Skaarsten Qveg och huse
 Gud dempe samme *Wind*, lad den ey lenge bruse
 Gud puste med sin Aand paa Rigets Skade *wind*
 [Lad ham ey kiende] Guld, men giør hans øyne blind.
 Hør paa dett *Hane* gaall, Ald verden hand forfører
 For Konger Gaall hand saa, Att de ey sandhed hører.
 Den Tydske *Kyckelchye* hand [klucker effter] guld
 Hans penge graadig neb, Gud stoppe self med Muld.
 Trøe ey den *Hane* kam, Forræderens *peruqve*
 Troe ey dett *Hane* gael, omskiønt hand kand det smøcke,
 Med Jegerhornets klang, hand galer dog paa *Frandsck*
 Hand galer meer paa *Svensck*, end paa oprictig *Dansck*.
 Dett vaar den *Hane* kock som goell for Sancte Peder
 Gud plucke self den fugell, drag Af ham duun och feder,
 Gud styrte hannem ned, Af *Hane* bielckens prael,
 Gud lære kongen self, Att kiende *Hanens* gaell.
 125 Men hvad er dett for skrald, Af dett Sølfmundet *Støcke*
 En Nøgle bysses verd, vaar kun dets første løcke,
 Saa blef dett en Pistaall, dernest och en *Carbin*
 Men Nu itt heell *Cartou* Att skyde ofver *Riin*.
 Naar *Hanen* har kun self først laddett dette *Støcke*
 Med Guld propføldes dett, Guld kugler er dets Smøcke.
 Dett Skyder ey paa *Frandsk*, och ey paa *Svenske* mand,
 Dem begge *Skaaner* dett, for Guld Aff deris land.
 Dett *Støcke* maa en gang, Af Guld dog vorde føldett,
 Paa *Gyldene lavet* och Sølfhiull er dett røldett.
 J *Hanens* hønsehuus, bles [*Winden*] guldett Jnd
 Sølf laddingen giør och dett *Støcke* tung och trind.
 Gud Smelte denne Malm och lad dett *Støcke* refne
 Dett *Narrenstorps* parti, Gud self med vrede hefne.
 Hug *Hanens* hofvett Af, hand duer [nog] till steeg.
 Lad døden kaage saad oppaa hans krop saa veeg.
 Nu brender *Brandens* bluss, Af helfved tende lufve.
 Hand brender iche træ, men Rigernis formue.
 Dett *Støcke* puster self den *Brand* J lyse brand,
 Jeg frøcter der gaar Jld vdi vor Fødeland.
 Gud sluche self den brand med *Belials* bitre becke.
 Gud Støde *Støcket* Smaae Gud Hanefløyet stecke.
 De *Otte* øyne *Skiael* och skief Gud stinge ud,
 Och Slaa dem fuld Af Sand, Af steen, Af leer, och gruud.
 De seer for *Skiael* och Skarp w-løckelig *Aspecter*.
 Vaar ey Guds øye till, vaar Gud ey self vor vecter.
 De *Otte* øyne *Skiael*, paa os daa gloede saa
 Att tvilling Rigerne maat' gandske vndergaae
 Paa Sisten Saae Jeg och Att *Hanen* den blef plucket
 Der *Narrendorffis* Svig for Alle blef oplucket,
 Da miste *Hanen* Strax, Sin [Vinger], neb, och kam,
 Hver Fugell J [Hovsved] sang, Gid *Hanen* hand faae Skam.
 Strax sprang det *Støcke*-malm, och refnede J flinter,
 Saa at det kunde ey os giøre fleere finter,
 126 Den *Brand* udblussede, oc sluchedis J Vand,
 De *Otte* øyne *Skiael* kund' iche see et grand;
 Den Lande-Pestilentz blef daa af Gud formildet,
 Den tid [det] Hychler-pach paa Snuble-hiul blef trildet,
 Gud sette rigetz grund paa ærlig [adels] been,
 Som ere riget troe, foruden Svig og meen.

KONGENS VÆMODIGE KLAGEMAAL

offver

Utroskab og Uforsigtighed

Sangviis befattet, udaff tydschen paa dansche udsat

effter dend *melodie*

Kommer i Cimbrische Helte etc.:

aff

Christian Frjderick Adolff Erchedegn i Hamborg.

Approbatio.

Dette velmente, trohiertige, opliusende, og retmessige, lære, minde, priise, klage, formane, ønsche, Suche

og Straffe-Skrifft er flittig *revideret* og *approberet* og til trøchen *concederet* aff alle *Patribus in Collegio*

Ordinis juridici, teste Josepho, joanne, jacobo, Evstachio, Antonio Ignatio, Decano et Procancellario

Aletophilias extraordinario.

1.

Himmelens hueluing og jorderigs odde

Vil ieg opfylde med suck og med graad

Sorgen mit hierte den nager som brodde

Modet det falder ieg veed nu ej raad,

Fordj at falskhed med svig [mig] omringer

Hemlig forrædere hiertet hart tuinger

2.

Tusinde 30. nogle gang talde

Haffver mit blodfarffvet suerd nu ombragt

Helte saa dapper de ere nu qualde

De ere [myrdt] og i jorden henlagt

Mere ved misforstand end som ved sverdet

Tienerne mine med suig ere herdet.

128

3.

Falskhed forræderj er dem indprentet

Faa som vil tiene oprigtig og tro

Penge og bytte for dem vel har rentet,

Thi de udjager huer skonsk stud og ko,

Seer til *Achitophel* hvordan hand røffver

Og den oprigtige Skonning bedrøffver.

4.

Paa deris Sold og løn kand de ey klage
Den staar dem maanetlig rigtig afftald
Fra de gemene de rapper saa fage
Saa de aff hunger er nær død og qvald
Bursene miste besolding og bytte
Det *officererne* har i sin hytte.

5.

Mine Raadgiffvere ere ukyndig
De giffuer daarlig vanartige raad
Ville dog siunis saa yndig og fyndig
Svadsig geskefftig med [huulsnedig] daad
Ved deris misforstand folchet de dræber,
Og ieg i 3 aar forgieffvis snart stræber.

6.

Halmstads Agre forbandit schal være
Som har uddrucket det kiempesterck blod
Kiernen aff folchene maa ieg ombære
Tusinde flere sit liiff der jo lod,
Thi de mig raadde blant Ulffve at sende
Lammene mine som ey kund' undrende.

129

7.

[Ti] tusind Svensche [de] Dansche omspendte
Mit iblant Halmstads buscher og krat
Mine Soldater de bæste bleff schiendte
[*Duncan*] aff troppen smøg bort som en kat
Lidzou den stercke hand fichtet paa Dansche
[De andre snoede] sig ret som paa fransche.

8.

Siden saa raadde de hiem at forrejse
Og udj Vinter *qvarter* at hengaa
Svenschen kom effter lærdt os anden lejse
Hand kom os hoppende hastig oppaa
Mit udj vinteren Svenschen hand fichter
Hand [dog] ey schyder did som hand hensichter.

9.

Mange bleff fangne bleff døde og qveste
Oppaa Laholms og engelholms marck
Voris Soldater aff mange de beste
Nedhug de Svensche som gresset og barck
Vort *Magasin* huus hand monne indtage
Danche mands maue deroffver maa klage.

10.

Marcken vj holte med fienden saa lenge
Jndtil *Decembris* den 4de saa bold
Svenschen gick løs paa os, monne hart trenge,
Ret med en offentlig magt og med vold,
Gud veed om iche forræderen dette
Voldte at hand paa os [aarle monn'] sette.

130

11.

Fløyen den venstre bleff strax *confunderit*
Resten sig hen til Landskrone begaff
Fienden bleff dog en stoor deel *ruinerit*
Som smagte vidderlig dødsens puf paf
Dersom att kongen var der var og lyche
Omskiønt Forrædere sig der vild' tryche.

12.

Sandberg ô Sandberg du staar for den Herre
Huor du schal legge dit regenschab ind
For voris venstre fløy du lod besnerre
Der ved da blegnet saa mangen en kind

Krigsraadet dømte dig frj uden brøde
Rafnen den ene vil anden ey [øde].

13.

Aldrig saa stoer schyld en *Oberst* bedriffver
Hand jo aff Krigsraadet fanger *pardon*
Men [om] Soldaten [beschylde]t lit] bliffver
Jngen for hannem vil giffve *ranzon*
Bondedreng schriffuis ud kaarden at føre
Som er kun vant til sin plejel at røre.

14.

Misforstand, sickerhed, daarlighed følger
Efter hin anden til landet i grund
Slet er forødet min pen det ej dølger
Krigsraadets øyne er falden i blund
Jngen ô ingen sin fiende foragte
Svenschen hand vogner vilt du det betragte.

131

15.

Støcher og faner *pagaze* og døde
Bleffve paa valsteden dage vel to
Jngen gaff raad [oppaa] pladtzen at møde
Jngen var Kongen [oprigtig] og tro
At *præsenterere* den seyer at tage
Som siden Svenschen til sig monne snage.

16.

Thi ieg er vis paa at Svenschen hand miste
Flere aff sine Soldater end vj
[Seyeren] hand dog til sig monne liste
Thi hand paa felden [fremstillet] sig frj
[Pløndred] de døde og [fanged] de qvæste
Da dog vj burde vor fiende at giæste.

17.

Rosenkrandtz, Vejer og Gerstorff i helte
Med tusind flere huis naun ieg [ey] ved
Riderlig mandighed om eders belte
Vundet var det nock udj dødsens sved
Haffuer for verden priisverdig udviiset
Liffvet for Cronen [i] haffuer forliiset.

18.

Skam faa du Schiønfeld du scham feldet første
For du saa offvergaff Helsingborg slot
Du effter Svenschens hans Fyrcker mon tørste
Og du dig ventet aff Svenschen saa got,
Du hører ilde i alle mands dage
Sathan schal være din broder og mage.

132

19.

Christianopel den dig nu forbander
Litzou du Helffvedis [opdegget] barn
Jblant de Dieffle og blussende brander
Gid du maa brende ja *Beelzebubs* garn
Schal dig besnerre og huer en forræder
Kræfft og forbandelse eder opæder.

20.

Carlshaffvens Skandze *Acordt*-viis forlorit
Krumse hand krummet sig megit derved
Hiertet hans riderlig ilde bleff soret
Sindet bleff ligesom det gick aff led,
Vinteren broen for Svenschen da lagde
Derfor slet ingen Hr. Krumse beklagde.

21.

Aaret dereffter vj satte paa landet
Men huad udrettet vor frische *arme*
Malmøe forgieffvis huad kunde vj andet
Satte vj an [paa] med magt os til vee
Broen gick sønder [Forræd'ren] det volte
Ellers vel muligt den sterckere holte.

22.

Da schulle Vj *Christianstad* undsettet
Og den opfyldet med nock *proviand*
Da haffde vj ey saa bleffvet udslettet
Og ey forloret den Landstad og kant
Som vj med schamme nu maatte fra vige
Saa veed os Svenschen at snære og svige.

133

23.

Siden ved Rønneberg slaget begynte
Da voris krigsfolch for Malmøe laa schut
Svenschen med røt *liberj* vild os pynte
Hand sig indbildet vor arm den var brut
Voris den venstre fløy bleff *confunderet*
Narrendorff selver den fløy *produceret*.

24.

Kongen Prindtz Jørgen og *Meirheim* [den] stercke
Førte den høyre med lycher og mood
Alle med dapperhed loed sig der merche
Gud hand [velsigne] vor konge saa god,
Gud hand velsigne Prindtz Jørgen saa dapper
Meirheim og andre med ære vj klapper.

25.

Svenschen ej tabte hand vant og ey megit
Vj udaff [toefvett] os rose ey kand
Slet vj ej tabte omschiønt vj saa huegit
De døde huer begroff udj sit land

Til *Christiansstad* et ridt vj [da] gjorde
Svenschen hand dog vore fied strax opsporde.

26.

Ald den ulyche vj lider i Skaane
Volder vj [plyndrede] landmanden ud
At hand aff vold og uret [maatte] daane
Derfor hand ønscher alt ondt udaff Gud
Offver de dansche som handler langt verre
End som de [*Tartarers*] *Cham* eller Herre.

134

27.

Dansche [Mænds] leyer den stander i bande
Derfor ald lyeche fra dem er bort flyt
De har beganget stor schiendsel og schande
Der for hår Gud og sin pact med dem bryt
Holder retferdighed vel udj gienge
Med ingen offuervold eder bemenge.

28.

Tilmed forbandelse Rytterne følger
Som har fortæret det *Canniche* brød
Helvedis beche og *Belials* bølger
Styrte dem udj stor angist og nød
Som haffuer røvet *Capitler* og kircher
Sligt i de verslige *Sathan* udvircher.

29.

Skoler og kircher sit godtz hår forloret
Thi det til Rytternis sold er udlagt
Alle forbandelser er dem beskaaret
Som vil Guds kirchebrød røve med magt.
Rytterne kand ey mod fienden bestande
For de aff Himlen er sat udj bande.

30.

Stiernerne, Himmelen, Solen og Maane
Øse velsignelse offver Niels Juul
Lychens Soel aldrig for hannem schal graane
Bølgerne haffvet og Søen saa huul
Velde schal fulde aff ævige gaffver
Som *Admiralen* sig vel fortient haffver.

135

31.

[Udødelighed] hand hafver indlegget
For voris konge for Crone og land
Dyden oprigtighed hår ham opegget
At hand vant seyer paa saltene strand
Ærens trin hand har indsat i blaa bølger
Ærens priis hannem til graffven nedfølger.

32.

[Kees]koppet Hollender haffver aff Fransche
Lært sin *parol*, thi der Søslag angick
Gud antog *Trompis* sted holt med de Dansche
Saa iche *Vel Madt* men Gud ære fich
Tuende smaa konger Hollender kand lide
Men aff en megtig hand iche vil vide.

33.

Huordan for Gottenborg [Strandvagt] bleff holdet
Huordan vj agt gaff paa det Røffvernæs
Saa at de Svensche kom ind ufortoldet
Vj bleff saa modig mod dennem som giæs
Det veed i himle som falschhed schal heffne
Her kand vel *Marcus* den slettere jeffne.

34.

Gyldenløff ærens priis iblant graa fielde
Løfftis schal hen op til himmelens lofft
Lychens Soel aldrig for hannem schal qvelde
Mens til er Norrigs [granvoxende] tofft,
Hand har indgraffvet sin roos blant de klipper
Saa at hands Loff og priis aldrig udslipper.

136

35.

Men huordan haffver vj [Rygen] forsiunet
Her rinder blodet saa strømmeviis ud
[Königsmarck] Dandzet *Balet* saa det liunet
Hand vinder agter sin [nys-miste] Brud
Hand udaff alvor til rings veed at ride
Og han udkaster de blodige blide.

36.

Kommer i Krigsraad ô kommer i Heldte
See huordan *Svecus* hand rutter Juul ud
Sand'lig et hierte det nesten maa smelte
Taarene trilder ned som en sckarp lud
Fordj at kongen schal lide dend schade
Huurved Straalsunderne ere saa glade.

37.

Var det forsichtighed folcket at sprede
Paa en flack feldt offver *Lantrygens* jord
[Königsmarck] uforferd voffved den hede,
Vist ved forrederj schede det mord,
Dansche mands anslag kand Svenschen snart spørge
Der ved huer erlig mands hierte maa sørge.

38.

Folchet paa Rygen vist fick ey besolding
Thi *Officererne* Snappet dend vech
De vil ey fickte ey udstaa bestolding
Pengene giemmis i *Oberstens* Seck

Klager Soldaten naar nøden ham trenger
Krigsraadet hannem i galgen ophenger.

137

39.

Der at *rumoren* var schut oppaa *Rygen*
Andre om høyheden stemmis ey kand
Huem hâr *commando* der udj stod sygen
Jngen vil sette Soldaten i stand
Jndtil at [Königsmarck] schiller den trette
Saadanne Karle til bencks kand hand sette.

40.

Siden at *Griben* er sat udj fengsel
Siden at Førsten af *Plöen* gick bort
Hâr vj udstanden stor nød og stor trengsel
Jntet Verck er gangen lychelig fort
De som er klaage, forstandig og sicker
Jmod dem vj os saa schammelig schicker.

41.

Phy ô i viise, phy eder i klaage
Krigsraad, som haffver ey bedre forstand
Raffnesort [*Joab*] luck op øyne laage
Stryg aff dit øye [Forræderies] grand
See huordan *Svecus* paa *Rygen* omratter
Du imod vinteren ømmelig stratter.

42.

Svenschen kand fichte i kuld og i kaare
Best kand hand [stride] i frost og i snee
Andre de skuler de beder en hare
Thi folck er sneblind kand svenschen ey see
Føren at Sommeren skiæget opvarmer,
Da veed mand først udaff Svenschens alarmer.

138

43.

Soffver J, soffver J nu oppaa Hissing
Soffver j paa jêr belejringers vagt
Udaff jêr soffuen gjør Svenschen sin gissing
Natten og mørcket hand tager i agt
Hand kommer hoffvedkulds naar j ej tencker
Og udaff fyrmysser dvaledrick schiencker.

44.

Veed J endnu ej aff Svenschen hans trecker
Kiender J iche den findlappe konst
Danche mands vagt [ud] aff Søffne hand vecker
Saa vj belagde *Bahuus* Slot omsonst
Vj tog vor pick pack til halden lod sette
Svenschen med mord og ild vilde os mette.

45.

Kuglerne, Minerne lod vj der springe
Mens alt forgieffvis det verck os affgick
Ret som paa Rygen sig *Svecus* monn' svinge
Landgang om natten fuld snedig hand fick
Vj *Batterier* og *Stycher* forliiser
Aff sine grendtzer os *Svecus* forviiser.

46.

Goden *Homerus* kand stundom og soffve,
Naar hand af arbeid og læsning er træt
Løffven kand dyssis i søffne i Skoffve
Og udj krattet hand tager sit sæt
Rotten og Reffven kand løffven forvende
Danche mands hierte der ved monne brende.

47.

Saa giffver Danschen for tit lære penge
Faar udaff Svenschen saa mangen en rap
Vj ere sicher og soffver saa lenge
Jndtil at riget er øde og slap
Skibsmænd aff *Caperne* daglig berøffvis
Vore *Confoirer* ey derved bedrøffvis.

48.

De [legger] sig udj haffnen og [spekker]
Capper i Søen staar sit *eventyr*
De meen de *Caperne* grummelig skræcker
[De saasom fugle] dog hastig henfly'r
Førend *confoirerne* ancker opvinder
Capperne med sit Roff snarlig forsvinder.

49.

Skatten vj giffver men intet udrettis
Kand *Officererne* penge kun faa
Aar effter andet da tiiden hensettis
De er til freds det kun fort maa saa gaa
Thi *Generalerne* hâr kun den tancke
At de kand sette vel penge i bancke.

50.

Hielper i Himle thi hart det nu gielder
Om vj undsette kand *Christianstad*
Landsbyen [*Önnestad*] hører det smelder
Danschen med Svenschen vil gaa i blod bad
Vor *Patrimonium* vj kun begiære
Hielp Gud at fienden os iche besnære.

140

51.

Heja Gud bedre os nu gaar vj krebsgang
Svenschen hâr indtaget *Christianstad*
Hand [skar] os *passen* af vj fick ey adgang
Vi tord' ey voffve saa blodig et bad

Jnden sin fordeel sig *Svecus* beskandtzer
Vj udj bashed der uden for dandtzer.

52.

Gud hâr os straffet for Staden vj røvet
Og vj udplyndret den Skonning saa god
Nu maa vj rømme fra Staden bedrøvet
Saa at det gysnede udj vort blod
Lyche og seyer vj haffuer forlaaret
Svenschen hand leer deraff vj ere daaret.

53.

Lader ey Svenschen *delation* fange
At *proviantere Christianstad*
Muligt i kand gjøre hannem saa bange
Som hand ved Stadens errobring bleff glad
Seer at J passene for ham betager
Hunger hans maffve da visselig plager.

54.

Bliffver i Skaane blîr offver i Vinter
Legger jêr iche hen udj *qvartêr*
Ellers gjør Svenschen vel os flere finter
Og hand vor misforstand haanlig beleer
Falder med magt og moed paa hans *armade*
Giører ham vidderlag for svig og skade.

141

55.

Hør nu forræderne sigis antasted
Mejer og *Skielmstrup* det Helvedis par
Begge med falsk og svig hâr sig formasted
Feerkam og *Leffelgylt* er som et glar
[Dyden], oprigtighed ingen nu agter
Æren og *orden* slet ingen betragter.

56.

Døden og Dieffelen, *Sathan* og fanden,
Er nu slet [løse] med kopskats paabud,
Tørcken og Tartaren, [huem] er det anden?
Udskyder iche saa hart hierte skud,
Alle mistuiler og falder i stave
Thi nu er alle ting gandsche aff lave.

57.

De hidser kongen til vold at paabyde
Til de opvecher en *rebellion*
Svenschen ej halff saa streng lod sig forlyde
Thi hand gaff fattig mand gierne *pardon*
Men nu den fattige vil de ey schaane
Saa at en undersat gandsche maa daane.

58.

Skam, scham og schiendsel fortære den hierne
Som har opspundet det kopskatte verck
Giff hand maa vorde en malluurte-stierne
Huad heller hand er en leeg eller klerck
Gud ham forbande i Helffvedis lue,
Og ham indmane i *Lucifers* stue.

142

59.

Christelig Øffrighed verre end Tyrcker
Lader sig mod underdaneerne see
Lande og Riger de gjør slet til ørcker
Folchene finder i hiertet døds væ,
Huer hos sig ønscher, gid himlen vil komme
Og frj os fra *exequererne* grumme.

60.

Vj kand ej bede og sucke aff hierte
For slig forbandede schatte paabut
Saadanne Raadkarle gjør landet smerte
Modet det falder ved slig hierte brud
Gud dog bevege vor konge til naade
Landet til gode og kongen til baade.

61.

Gud hand beklæde vor konge med ære
Og ham iføre med moed og med magt
Gud ham beskierme og krafftig hos være
Gud giffve stedse paa kongens raad agt
Gud selff bevare *Arme* og Skibsflode
Kongen til ære og Riget til gode.

62.

Velkommen *Vedel* og [*Hr.*] *Duc de Croje*
Som bær oprigtighed udj jer brøst
Conte Hr. Paul vil og stride til *Proje*
Alle for æren at fichte hår løst
De skiøtter iche om Skaaningens stude
Oxen *prælater* skal være her ude.

143

63.

[*Refstorff*] forræder gaar med kun for bytte
Kiærer sig iche om ærens *respect*
Hand hår med stude fylt sin gaard og hytte
Lige høyt stod hand hos kongen i veckt
Fienden hand [*spared*] og lod som hand blundet
Oppaa forræderj stedse hand grundet.

64.

Lucher op øynene Stridsmænd i Dansche
Og heffner schade for Dansche mands blod
Heffner paa Svenschen foruden *tardanse*
Jndlegger ære for Kongen saa god

Jndlegger ære for Danmarch og Norge
Uden at galgen for eder skal borge.

65.

Himmelens bistanð vj ej kand paaklage
Gud hâr jo standett os naadelig bie
Hans hielpis krafftighed kand vj paatage
Ret som med haanden hand vilde os frie
Udaff det fiende garn og aff hans stricker
Lenge vj stod os jo dapper og sicker.

66.

Der er *Poëter* i Danmarck saa mange
Alle er fulde udaff hycklerj
Der ved til ærens grad kand de opgange
Deres fuxsvanserj staar dem jo bj
Sandhed oprigtighed ingen tør schriffve
Foruden slig som Guds aand monne driffve.

144

67.

Skriffver mand sandhed *pasqviller* det neffnis
Hycklere kalder det Skandskriffte dict
Da schal mand truis ja straffis og steffnis
Som den der bryder sin ædsorne plict
Hyckleren veffver sit huis huas til hoffve
Huer trappe stryger ham derfor mon' loffve.

68.

Hyckleren *Cronis* med *Cardinals* hætte
[Diuretz] *character* ham indprentet er
Sandhed oprigtighed monn' hand udslette
Falsck og svig udj sit hierte hand bær
Aarons staff mener med haanden hand rører
Dog hand Ægyptens troldkarle-kiep fører.

69.

Hielper i Himle og hører ieg sucker
For voris kongis retferdigheds sverd
Med riime bønner for Gud ieg mig bucker
Thi voris konge er himmelen verd
Gud hannem Crone med Sejer og lyche
Gud ham velsigne med sin naadis smyche.

70.

Kort og enfoldigt er dette antegnet
Alt kun til Danmarckis nytte og gaun
Jngen med uret ieg haffver begiegnat
Her gaar jo siunet og altid for sagn
Skreffvet i [Hamborrig] udj et Gilde
Gunstige Læser, det behage vilde.

145

ADMONITIO TIL DEN GODHIERTIGE OG SANDHEDS ELSCHENDE LÆSERE

Huo som lader dette skriff t udschriffve schal 1. Rettelig og rigtig lade det *udcopie* uden vildelser. 2. Gierne meddele det alle oprigtigheds og Sandheds *candidatis* og liebhabere, ja med [det] forderligst det til trøcken befordre. 3. Forøge det effterhaanden som *Historien* tiltager, det mig tiden nu ey bevilger, thi ieg rejser i morgen til Stradzburg med nogle *Sqvadroner* til at undsette Toldskanzen ved Rhiinstrømmen, om muligt Jeg kommer som mange nu gjøre *post festum* da kand *tardandtze* meere nedbryde end *Aliandtze* kand oprette. 4. Her hos at meene og tale vel om *Authore*, som dette aff sandheds kierlighed hår skreffvit, og forsvare hans erlige naun og rygte imod gloende tunger og klaffere munde, ja optage alting i dend beste meening effter det 8tende buds [tydelige] forklarings bogstaff som *Lutherus* formelder. 5. Endelig iche at foragte disse faa linier simpel stiiil og enfoldig *dictis* maade som udj en hast ere udj pennen forfattede.

Adieu.

146

VERA SNARREFRODII PER METATHESIN ARENSDORFII EFFIGIES AD VIVUM DESCRIPTA

Snarrefrodus, clarus erroribus, titulis magnus,

Fortuna major,
ambitione maximus
idque mireris,
aulicus in castris
et
in aulâ miles.
Dux absqve experientiâ
Imperator sine nomine,
unus tamen omnia.
A bobus refert victoriam
non ab hoste.
Felicitatem ex multorum clade,
divitias ex publico ærario.
Affines habet in procinctu,
in obsequio Amicos,
Inimicos in carcere,
Milites in servitute,
Deludit omnes,
In hoc uno miser,
Qvod omnes faciat miseros;
plus est seculi tormentum,
quam ornamentum.
Purpuratos spoliat autoritate,
Fortunâ Danos,
Scaniam bonis,
et
qvod stupendum
ægrotante et tabescente corpore

DET SANDE BILLEDE AF SNAREFROD - METATESE AF ARENSDORF - BESKREVET SOM LEVENDE

Snarefrod, berømt for sine vildfarelser, stor ved sine titler,
større af lykke,
størst af ærgerrighed,
og det skal du undre dig over;
en hofridder i lejren
og
en ridder ved hoffet,
Hærfører uden erfaring,
feltherre uden navn,
een dog alt.
Han bringer sejren med fra okserne,
ikke fra fjenden.
Lykke af manges nederlag,
rigdom af statskassen.
Han har slægtninge på rede hånd,
venner i føjelighed,
fjender i fængsel,
riddere i trældom,
han bedrager alle.
Ulykkelig i denne ene henseende,
at han gør alle ulykkelige,
er mere en pine

end en pryd for verden.
Han plyndrer de purpurklædte for myndighed,
danske for lykken,
Skåne for gods,
og
- hvad der må forbavse -
med et lidende og hensygnende legeme 148 perniciosissimis vexatur consiliis
et
non nunquam magna sui parte mortuus
aliorum tamen morte vivit
ignorans,
Fluxam esse mortalitatem
et
tenue momentum inter omnia
nihilque interesse,
utrum vivat, an moriatur,
licet
utilior mors ejus sit quam vita,
Mortuus autem tandem est
et in vivis esse desiit
Snarrefrodus
mortuique corpus rhedâ extulit,
non nullis præ letitia facem præferentibus
crucemque Danebrogicum
nomine
quia Publicum vehit currus,
exiitque mortuus in rei memoriam
tale Epitaphium:
Hunc tumulum non implet totum,
quem totius Septentrionis
Rapinæ implere non potuerunt,
Qvô migravit, est sacramentum.

149

PHÆNOMENON PARISIENSE

ELLER

Sandferdig *Relation* om den Synderlig Himmelens *Constellation* oc *Constitution*, som af *Collegio Mathematico Regio Parisiensi* er *observerit*, oc beschrefvet udi Paris den 7. *Novembr: stil: nov: 1678.* af Frandsøesche paa Tydsche udsat, oc nu paa danske ofvergifvet, hvilchet hafver sig J Sandhed, som følger:

Anno 1678, den 7. Novembr: stil: nov: der alle *Mathematici* til Paris vare med *Globis, Tubis, Astrolabiis*, oc andre *instrumenter* forsamlede *in observatorio Academico* om aftenen Klochen 10, *repræsenteredis* himmelen udi denne Sær oc Synderlige *Constitution* oc forskrechelig gestaltt, Nemlig

1. Fire Krigsheste med Ryttere saais J de fire himmelens hjørner, en hvid Rytter J Sudost, en rød J Sudvest, en Sort J nordvest, oc en bleeg J nordost, som blefve satte, saa som at holde en sterch Vact der himmelen begynte at staae J Lius lue.

2. Dernest ankom først *Vulcanus* med *Fransk Liberie* paa himmelens *Theatro* fremridendis, oc sprudendis lutter ild oc lue, hand gjorde strax *alliance* oc *accord* med *Apolline* oc *Neptuno*, at de skulle staae hannem bie udi et tog, hand ville anfange imod *Manen* [och] hendis *sphæram*.

3. *Manen* eller *Luna* gjør strax der imod *Alliance* med de fem planeter, (thi *Biscop Mercurius* holt daa med *Vulcano*) [gjørende] dennem stoere løffter, baade at schaffe *subsidiar* penge, saa oc aldrig at gjøre fred imod sine *allierede* planeters samtyche.

150

plages han af de mest tilintetgørende planer,

og
skønt han undertiden for en stor del er død,
lever han dog af andres død,
uvidende om,
at menneskeheden er forgængelig,
og
en ringe omstændighed blandt alle,
og det er lige meget,
om han lever eller dør,
skønt
hans død er nyttigere end livet.
Men omsider døde han,
og Snarefrod
ophørte at være blandt de levende,
idet nogle foretrækker faklen for glæden,
og dannebrogskorset
for navnet.
Eftersom vognen kører det offentlige,
og den døde gik bort,
dette epitafium
til erindring om sagen:
Han fylder ikke hele denne grav,
som hele Nordens
røverier ikke kunne fylde,
hvor han gik bort, er der en ed.
151

4. Strax indfaldt *Vulcanus* J *Manens stat* oc *sphæram*, oc tog ilde af sted med rof, mord oc brand, oc

[5.] Til *Søes conjungerede* sig *Apollo* med *Vulcano*, saa de begge anfalder *Lunæ* schibsflode, men som *Manen* stoed sig dapper J det søeslag, gjorde strax *Apollo* fred med *Manen*, oc falt saa vit fra *Vulcani partie*, at hand ville sidde *neutral*, oc forføyede sig hiem til sin *sphæram* oc *Parlamenten*, hvor hand har lefvit udi god fred, indtil nu hand tog sig fore at være *Mediator*, daa *Vulcanus* ved nogle *Jesuitische Stellas nebulosas* (somme meene at *caput Medusæ* self var med J denne *conspiration*) gjorde *conspiration* imod *Apollinem*, oc ville forgifvit hannem, men himmelen har aabenbaret / ditte forræderie, saa begge [*Apollinis*] *Parlamenten* har noch at gjøre, at *inquire* i samme *conspiration*.

6. Der *Vulcanus* saae sig nu forlat af *Apolline*, drager hand ey alleene *Neptunum*, en ypperlig Krigsmand, (hvis Raadgifvere ere forsigtige oc hans Krigsmænd troe oc dappere) udaf sine *skiær oc klipper* til sin succurs, men endoc den *Biscop Mercurium*, som J lige maade falt ind J *Manens sphæram*; dog *Mercurius* ved bedre *information* oc *persvasion* slog Sig fra *Vulcano*, oc gaf sig J *alliance* med de andre 6 *planeter*, effter *Saturni* tilschyndelse.

7. Mens *Neptunus*, som hafde opbaaret mange penge af *Vulcano*, holder endnu fast ved *Vulcano*, oc derofver hafver *Neptunus* lidet stoer schade baade til *Søes* paa sin flode, oc til *Lands* har hand forliset mange byer oc Lande af sin *Sphæra*, enddog hand imod mange tønnder gulds opbørsel har icke giort *Vulcano* nogen synderlig bifald, eller merchelig *assistance*, viidere 152 end hand ville døsset *Solen* J søfne, ved et gifftermaal med *Neptuno* oc *Lucida Lyra*, oc hand indfalt uformodet, uden feydebref J *Martis absentis et bello Vulcaniano impliciti sphæram*, om hand J det ringeste kunde gjøre een *diversion*, hand kom først som en ven eller reysendis, hand kjøbte for Sølf oc penge udi Vertshusene, men begynte omsider oc effter haanden at handle fientlig oc bemegtige Sig stederne; der *Mars* ditte fornem, er hand ved sin scharpsindighed oc dapperhed kommen hadstig oc hofvitkulds paa *Neptunum*, som hafde indquarteret sig J *Martis sphæra*; *Mars* fører sine Soldater paa Vogne, kom uformodentlig med sine *Dümlings Bynder* oc slager strax *Neptuno* 4000 stierne fra, oc Jager de andre hofvitkulds udaf sin *sphæra*, strax indfalder *Mars* J *Neptuni sphæram*, oc tager hannem mange byer oc ste -/der fra, indtil hand nu gandsche har udryddet *Neptunum* af den *sphæra*, som hand tilforn hafde taget fra andre *Planeter*.

8. Oc ditte tog udrettede *Mars* saa meget dis Lycheligere, fordi *Solen* med sin flode, saa oc til *Lands*, samt *Venus* oc *Mercurius* iligemaade assisterede *Marti* udi ditte tog; disse 3 *allierede Planeter* *Mars*, *Venus* oc *Mercurius* har formedelst dieris troe oc dappere militarische stierne icke lidet nogen Synderlig schade paa dieris stierne *Armee*, thi de bruger forsigtighed, oc mandighed;

9. Mens *Solen* har baade vundit og tabt, Jaa fast meere tabt end vundit; vel hafver solen beholdet seyr udi tvende søeslag, oc taget eendeel schibe fra *Neptuno*, Jaa indjaget hannem inden schiær oc Klipper, mens til *Lands* har *solen*, naar hun regner sin bekostning oc 153 undersaaternis *Ruin*, meere tabt end Vundet, hvilchet dog mest er foraarsaget ved sine *Generalers*, *Commissariers*, Raads oc *Officerers* utroschab, forræderie, gierighed, ugudelighed, daarlighed, uforsigtighed, sikkerhed, søfnactighed oc falshed. Saa at

dieris Høfvitzmand *Pegasus* er allerede afdanchet, oc sat udi *arrest* for forrederie, hans Svoger *Centaurus*, som er *Jegere*, men rider paa een Tørchische hest med en *Uhrhane* paa haanden, item *Hinnulus*, som dog iche breger som et Kid, men schraaler som en *Cartou Støche*, *Nimbosus Orion* puster Solens guld til sig ved en Sudost *Vind*, *Ursa Major* seer ichun med et *skiæl* og schief øye; *Draco* ruinerer oc opbrænder solens sphæram, de ere alle gierige, uforstandige, oc een deel forrædere; Mens den ypperlige stierne *Phænix* stach de alle effter, til de fich hannem hart ad *caputerit*, dog benaadet med fengsel, (for hand var / dem for tredsche) paa dit de kunde effter egen tyche raade oc rutte med Konge oc crone, med Land oc rige; Nogle vil sige, (dog Jeg troer det aldrig, oc holder dit chun for et løgnactig *spargament*) at *Cassiopeja* *conspirerer* saa hemmelig med dennem, at hun vil hafve sin Søn *Perseum* til regieringen J steden for *Solen*, som dog udi Sig self er meget from, (Jaa alt for from) Regenter; Men som *Astronomi* hafver nu Saa *observerit Solens maculas*, daa er oc ditte en plæt udi *Solen*, at hun holder iche scharp *justitz* oc *disciplin* ofver sine stridende stierne, saa de faaer saa got som ingen straf for rof oc ran, for hoer oc mord, saa de handler langt verre end stierne ofver Tyrchens *horizont*, end oc J *Solens* egen *sphæra*, som forleden en stierne *Arcitenens* eller *Capella* lod en torden straale ofver Ydsteds *horizont* nedfalde, paa en barselqvinde oc hendis Foster chun for en dyne at røfve; oc at *Solen* iche schal høre ilde for saadant *barbarische* og ugudelige 154 vesen, er *Solens* Svend *Phaëton*, som schrifver *aviser*, befalet at smyche ditte ugudelige Styche oc medfart med en høflig stii oc *complemang*, saa at sammeforschrelige medhandling blef ichun kaldit en irring oc misforstand imellom Borgerschabet, oc Soldatesqven; Derforuden, naar andet uretferdigt oc utilbørligt *passerer*, som naar *Solen* lider merchelig schade oc nederlag ved forræderie eller misforstand, daa maae sligt iche komme J *couranterne*, men schal enten ties eller undschyldes, dog den ærlige, fromme oc redelige soel kand intet der til, men ved saadanne *stellas nebulosas* har solen lidet stoer schade, oc hafver mist ved uforstandighed meere end ved fiendens *Neptuni* mact mange 1000 Krigsstierne, oc har forlaaret en deel byer oc steder af sin vunden *sphæra*. Endoc fordi *solen* hafver chun faae indfødde oc troe stierne til *Generaler*, Raad / oc *Officerer*, men Bruger mange fremmede stierne, opkomne fra Sønderpolen, som ere fremmede J Raad, J daad, J drift, J forretning oc gierning, (dog een del fremmede stierne ere oprictige, dappere oc upaaklagelige) oc *Solen* forbigaaer ofte mange indfødde adelige stierne under nord-polen, hvorudofver hun lider schade oc afbrech af fremmede stierne, saasom af *Sirius*, *Procyon*, *Hydra*, *Corvus*, *Serpens* oc andre, som først vare Jegersvenne, Jactdrenge, Hychlere, Tallerchenslichere, oc trappestrygere, men ved Hychlerie, narreverch, oc *Pegasi* svogerschab ere høyt *ascenderede* paa *Solens sphæra*, hvilche forvender solens hierte oc dreyer den som de lyster, indtil Solens *sphæra* ved ulidelig udsuelser oc beschattelser *ruineres*, oc ved den langvarende oc schadelig *Officerer* Krig slet ødeligges.

Signum Leonis hafver lenge stadit sig vel, men lod sig forleden ofverrumple af *Neptuni* stierne [i] *Baghuset*, 155 solen til stoer schade, foruden det at *Neptuni Cappere* har giort Solen paa Sine strømme stoer afbrech oc schade paa schibe oc gotz. Her hos Sigis *Neptunus* forvist at bestiche med foræring Solens Raad, *Generaler* oc *Officerer*, fornemmelig de, som ere udi Svogerschab med *Neptuni* stierne, saa at tiden forsømmes, schatterne formeeris, Officererne belønnes, men intet udrettis. Thi Solen begynder aldrig saa snart at gaa in *Libram*, før *scorpionen* oc *schytten* udseer Sig vinter qvarteer, dog Obriste *Cygnus* staaer sig vel, oc er een god *partiegengere*; Begge *Generaler Bootes* oc *Hercules* med mange andre ere troe og dappere. Men Gud gifve, at de falsche og vildfarende stierne schulle icke gjøre større schade, end de gode oc retvirchende kand formaae at udrette gafn. Gud opliuse Solens øyne, at den ville *removere* de schadelige stierne af sin *sphæra* oc *commissaritet* nemlig *Lepus*, *Lupus*, *Delphin*, *Pavo*, *Hydrus*, *Deltolton* oc *Foucan* oc sette andre, som ere troe oc forstandige J dieris sted oc stelle.

10. Der nu ditte saa *passerede* J Solens [*horoscopo*], daa spiller Manen ligesom *Banqveroth* oc under hatten med sine *allie-/rede Planeter*, fra hvilche hun *apostaserer*, oc enddog de alle hafde *assisterit* manen in *Agone* mod *Vulcanum*, *Apollinem* oc *Mercurium*, dog gjør Manen (saasom hun er ubestendig J sine [qvarteer-] schiffter oc løffter, hvilchet noch kand erfaris af de mange pletter j *manen*, som gemeen mand kalder kaaltifven) svigactelig fred med *Vulcano*, imod alle *Allierede Planeters* raad, vilie oc samtyche.

11. *Vulcanus* *continuerer* samme sin snildhed, oc spiller sit verch saa tredscheelig, at hand tillocher *Jupiters Ambassadeur* til fred med Sig at indgaae, u-anseet *Jupiter* har 156 liid stoer schade, oc mist mange byer af sin *sphæra*, Thi hand er heel seen udi sin *affaires* (mueligt den tunge *Spansche* krigskappe dit forvolder) saasom hand gaaer sin gang J 12 aar, hvor udofver hand intet *remarqvabel* har udrettet, J ditte tog imod *Vulcanus* sin naboe; dog har end *Jupiter* iche fremsent fredens *ratification*, saa at alle *Planeterne* formeener den fred iche at vorde bestandig, oc at det er iche endnu J dit kar, som det vil gøres J. Til med har *Planeterne* ditte bag øret, at betale Manen sin falsche frafald, at *Luna* bør at bringis til den *devotion*, at hun maae vist tage sin *blaa skipper hue* af, oc bede de *allierede Planeter* om forladelse for sin hemmelige oc forrædische *apostasia*.

12. Fremdeelis bruger *Vulcanus* sin snedighed, at hand vil indgaae en *particulair* fred, endocsaa med *Saturno* sielf, som oc er heel seen, og intet *activ*, hand udretter saa got som intet J marchen, imod *Vulcanum* sin mechtige fiende, eller imod sine *Rebellerende*, thi *Saturnus* gaar sin gang J 30 aar, (Gud forbiude at krigen schulle vare saa lenge), hand lefver J Juel oc gode dage, han giffter Sig, gjør barsel, dantzer ballet, og anslaaer *comædie*, oc lader imidlertid mange lande oc Guds børn *ruineris* af *Vulcano*, som spruder ild oc mord, hvor han fortfarer; der faldt et stierneschud J gaar J Cantzellers huus her J Paris, som berettede, at freden var paa himmelen saa nær rigtig imellem *Saturnum* oc *Vulcanum*, dersom ichun *Saturnus* ville tillade

Vulcano fri *durchmarching* igiennem hans *Sphæram*, at hand maatte gaae ned J de andre *Planeters* *horizont*, at *assistere* *Neptuno*, som nu self sigis, at hafve en nye *armee* paa beenene J fuld *march*, som schulle komme ned ofver / *Curlands* *horizont*, oc gaae bag paa *Solen*, *Mars*, *Venus* oc *Mercurius*, Jaa paa *Saturnum* self. Men 157 alle *Planeter*, Jaa gandsche *Galaxia* vil forsichris om, at *Saturnus* er aldrig saa falsch oc forredisch imod de *allierede*, som *Luna* var.

13. Fornemmelig fordi *Pan* oc *Orpheus* tvende himmelmectige Stierner, som regiere ofver *Beyers* oc *Hannovers* *horizont* hvilche hid indtil har siddet *neutral* oc chun med sig self giort en *defensive dupel* *alliance*, schal hafve lofvet at *assistere* *Saturno*, om *Vulcanus* griber hannem for hart an. Til med *Apollo* med sine *Parlamenten* har lofvit det samme; Gud gifve løffterne maatte holdes, saa vil mand formode, at *Vulcanus* faar aldrig den begierte fordømmelig oc forderfvelig *ruinerende* fremgang.

14. Dog schal *Vulcanus* hafve lofvit *Neptuno*, at hand aldrig vil gjøre fred med *Saturno* oc solen, eller med de andre *Planeter*, før *Neptunus* faaer fuldkommelig *restitution*, (som er umueligt) oc *satisfaction* for sine enten indtagne eller *ruinerede* steder, lande oc byer; oc før hans Svoger *Hesperus*, som er fordrefven af sin førstendomme, oc *logerer* J *Solens* *horizont* ofver *Hamborg*, vorder fuldkommelig *restituerit*, hvilchet har lang udseende, saa at freden imellem de *allierede* planeter, oc de andre Sønder-pols stierner siunis at være langt borte.

15. Der Klochen slog tre om natten kom solen til schibs, oc *Mars* fra *Grifsskof*, item *Venus* fra *Lunæberg*, oc *conjungerede* sig J en *Trigono* ofver *horizonten* paa dit berg *Ismarus*, at *abouchere* med hver andre, vel schulle Biscopen *Mercurius* ocsaa været til ditte mode udi *Ismaro*, men som hand kunde iche faae Verchet drefven effter sin *model* oc *Münster*, blef han saa fortørnet, 158 at han for alle *Planeternis* oc sønder *pols* stierners næse lagde sig til at døe, oc sees iche meere paa den stridende himmel. Hvad nu paa ditte mode vil følge, om disse *aspecter* vil vorde *conjunctio* eller *oppositio* oc hvad udseende dit vil hafve, med *Neptuni* nye krigshær, dit vil tiden lære.

16. Som Klochen slog 4 om morgenen til *Paris* opkom mange dunchle oc dumme schyer paa himmelen, saa at *horisonten* blef formørchet, oc himmelen var iche meere stiernelius: der med forsvant for alle *Mathematicorum Parisiensium* øyne ditte sær oc merchværdig *Phænomenon* af himmelen.

Observatum et consignatum Parisiis ab omnibus Mathematicis et Astronomis Regiis, hora 10 nocturna, ad 4 matutinam, die 7 Nov. St: n: 1678 in observatorio Academico; Sub officii nostri [et] facultatis Mathematicæ sigillis.

GEJSTLIGHEDENS HESTE-SUCK OG HOPPE-GISP

*Vi Aarons Folck og Flock, og Guds Apostel Skare,
Som paa Guds Varetegt skall daglig tage vare
Med Bibel, Bøn, og Bog vi holder [vern og] Vagt,
Guds Kirkers Velstand Vi skall stedsse [hav'] i agt.
Mens see! Dett Skatte-Aag har omspendt vore Skuldre,
Thi Doegs Præste-mord begynder flux at buldre,
De presser os saa ud, Ja saa udsues Vi,
Att meer' end Bonde-Slæb ey nogen Præst er fri.
De Skatter os saa ud, at Gud maae sig forbarme,
Du, Himlens Erke-Bisp, see dog ned till os Arme!
See! huor hudstryges nu Din Levi Arfve-Deell,
De fast kaarsfester os med Krigs-Styr halffv og heell.
Dett fattig ussell Brød Vi neppe kand erlange,
Thi Kop-Skatt, Krigs-Styr, og den Styk-Hest gjør os bange.
Huor kand Vi bede da for Kongens Huus og Gaard?*

J *Svenskens Jndfald* var vor Tilstand ey saa haard!
Ægypters Pharao hand skaanede Jo *Præster*,
 Mens *Exequerer* nu foruden skiæll os giester,
 Om *Cyrus Konge* var, Hand gjorde os ey saa,
 Ja *Alexander Sielv* lod os ey undergaae.
 Dett er nu lige gott at vere under *Tyrken*,
 Hand plager ey saa hart, hand gjør ey Land till *Ørcken*,
 Om *Romer-Pafve Sielv*, og *Tartars Store Cham*
 Regiered' i vor Boe; De tog ey større Namm.
 Den *Præste-Told* og *Skatt* for *Kongen* aldrig lyckes,
 Naar *Præster* sues ud, vist [Riget] da betryckes,
 Den tid till *Stykkerne* de *Kirckers Klocker* tog
 Da [ofver] *Danmarck* de *Ulyckens byrder* drog,
 Saa lyckes aldrig *Skatt*, som *Præsterne* skall giffve,
 Saa lyckes aldrig *Hest*, som de fra *Præsten* driffve!
 160 Huor er' *Dragonerne?* Huor er' de *Geistlig' Hest?*
 I tvende Feldt Slag De fick deres sidste Rest!
 Lad *Præsten* niude *Fred Guds Kircke* at opvagte,
 Lad Hoffve-[diefle] ey *Guds Præster* efftertragte;
 Thi *Præsten* beder ey aff Hiertet Suck, og Bøn,
 Naar Hand aff *Kongen* har kun Sorg og Suck till Løn.
 Nu tribuleres Vi aff *Studt-* og *Stalde-mester*
 De verr' end *Lucifer* med væ og vold os giester,
 Nu er den *Hest for klein*, nu ey *nock lende-bræd*,
 De *Stykker* setter da *Guds Hierte-Præst* i beedt.
 Nu er Vor *Hest* ey *ranck*, nu *alt for small i midde*,
 Rett ligesom Vi kand sielv *Hest* aff *Jorden* smidde,
Watt soll ick mit der Katz? saa siger Den *Stald-Knegt*.
Ambt-Skrifveren hand staaer paa samme *Heste-Vegt*.
 Vi skaffer *Kongens Maal*: En *Hest af XIV palmer*,
 Som har og sine Aar, Hans Lyd og icke falmer,
 Den *Heste-Præsident* dog skumler offver ham;
 Mens *Præsten* sucker sagt: *Gid du [faae] ævig Skam!*
 Den *Præste-Bøddel* sidst kun [hafd'] et enist øye,
 Men, Gid Hand Pocker faae, med det saae hand saa nøye,
 Jeg er forsickret paa: Aff *Gud* Hand bandsat blev,
 J *Sathans Protocol* Hans Naffn *Beelzebub* skrev.
 Skall det Ham ilde gaae, som trette vill med *Præster*;
 Huad løn skall de da faae, som *Guds Mænd* ilde giester?
 Du *Heste-Juncker*, og Du *Hoppe Gouverneur*,
 Ver ey mod *Præsterne* en *Satans Serviteur!*
 I fior Jogst du os titt tilbage med vor *Hoppe*,
 Rett som det var ickun en Gubbe, Gied, og Loppe;
 Du giente os titt hiem med *Wallach* og *Cabal*,
 Mens gjør du dett i aar, Dig *Sathan* plage skall!
 Dog vi din *Krumme Haand* fuldkommelig nock kiender,
 Der Vi forsølfvede *Staldmesters* gierig' *Hænder*;
 See! da en *Bonde-Plag* gick fort som en *Courier*,
 Hand *Guld* og *Gafve* tag'r, og os fra *Styck-Hest* frier
 161 Naar Vi kun legge vill 2 *Sølf-Skoe* under *Hesten*,
Staldmester skrifver da, quiterer os for Resten,
 Vell staaer Hans dyre *Æd* i Hans *Bestallings Brev*,
 Huad skiøtter Hand dog om Hand en *Meeneeder* blev?
 Huor till dog brugte J i fior de *Geistlig Heste?*
 J holdt Jo ey et Slag! Vi skaffed frem de beste,
 Men Tiden sattes hen foruden *Frugt* og *Verck*,
 J skiuder mueligt paa: att *Suecus* er for sterck.
 O! Skam og Skendssell faae De, som vill *Riget* narre!
 Dem *Guds Retferdighed* med 1000 *Dieffvle parre!*
 De slenter Tiden hen, kan de kun *Skatten* faae,
 [Men] *Rigernes Ruin* de passer icke paa.
 Aff *Fremmed Commissars*, aff *Fremmed Raad* og *Heldte*,
 Vor Land regieres nu, Vi os i sorg maae velte,
 Thi her er ingen *Rætt*, og ey *Forsigtighed*,
 Jeg tencker *Gud* Hand er paa *Land* og *Riger* vreed.
Gud styre *Kongens Huus*, *Gud* vere *Hans Raadgifver!*

Att Hand mod *Præste-Flock* en gang dog mildre bliffver;
Gid Kongen styre vell Sit Land ved Danske Raad!
Det ønsker Mund og Penn med 1000 gisp og graad!

ET ANDET SYNDERLIG OG SELSOM SIUN, UDJ LUCIÆ-NAT, OVER ABRAHAMSTRUP OG SVANHOLM

Udj værende Aar, som er det 5692 udj *Anno Platonico Magno* skal een sær og synderlig *Aspect* eller siun paa himmelen være *præsenteret* over *Sædlands Horizont*, fornemmelig over Horens Herrit, over Abrahamstrup og Svanholm, samt Aastrup, Ellebroden, og detz omliggende Byer, da udj *Luciæ Nat* skal være hørt een forskræckelig torden, med een forfærdelig Liunild, men derpaa er fuldt et sagte og stille Liud. Strax haver 4 Mænd med Vinger / paa Ryggen udj himmelens fire hjørner ladet sig tilsiuene paa hver sin Stoel, og midt iblandt dem er seet een gammel graahærdet Mand over Horens-Herret paa een *Cathedra* beklæd udj hvidt silcke udj een Blaa agtig skye, og hafde i dend høyre haand een hvid fahne, i dend venstre haand een Laurbær Krantz, strax lod sig see 2 qvinder, dend ene beklæd med een hvid Korkaabe og lod sig kalde *Jrene*, dend anden *præsenterede* sig i fuld gevæhr, som een af de gamle Skiold-Møer. Disse Qvinder trættede om Magt og *Commando* at have over verden. Effter lang *protest* og *process* blev dend eene qvinde, som kaldtes *Bellona* gandske under kiend, saasom 24 Jomfruer med *Croner* paa hovedet udj Lufften som *Procuratores* gick udj rette for *Jrene*, og knæfaldt for den gamle Mand, og alle hafde *Luther*, harper og Cimble at leege paa [tillige] med een *Vocal Musiqv*, som sagde: Ære være Gud i det høye, fred paa Jorden. Derpaa lod dend gamle Mand kalde de 7 *Planeter* med een deel af de fornemste Stierner befalendes dennem at de skulde med deris *influentzer* og krafftige virkninger drive de underlagde Lande til fred og eendrægtighed: *Sol* skulde virke over Danmarck, *Mars* over Franckerige, *Saturnus* over Sverrig, *Jupiter* over *Brandenburg*, *Venus* over Engeland, 163 *Mercurius* over *Mønster*, *Sirius* over *Holland*, *Luna* over *Spanien*, *Pegasus* og *Foucan* over Tydskland, *Cassiopeia* over *Lynebourg*, *Orion* over *Saxen*. Og om alle de Stierner ey virckede lige krafftig paa eengang, saa skulde een hver dog gjøre sin fliid at *disponere* de stridende hoveder til fred saa at om alle ey kunde nu saa liige naae begiærlige freds *Puncter*, saa skulde de dog denne gang saa være fornøyeede, Himlen lovede der-/imod at gjøre een anden gang bedre *Occasioner* til behagelig *tractater* og *Conditioner*. J allen tid lod *Jrene* blæsse hastig fred, nu i et Land, nu i et andet, og hafde *componered* et artig *Musicalisk* styche om *Bellona* saa lydendes: Hun er falden, hun er falden, *Babylon*. Strax blev der stille i Himmelen og Siunen forsvandt der det begyndte at dages, men der fandtes paa [Skuldeløv] Kirkegaard af een Bisse-Kræmmer dette vers:

Jrene Lande-fryd velkommen ned til Jorden,
Bellona Lande-strid har nu fuldendt sin Torden,
Tack Sol du klare Sol for dine Straalers glantz
Nu kand vi gaa i fred i glædens Springe Dantz.
Nu har du nock af Blod du blodbegiærlig Herre,
Du som kand land og Folck med Falskheds garn besnærre
Velkommen søde fred, velkommen sucker-Mund,
Vi alle tacker dig af dybest hiertens grund.
Udtømmet Føde-land forsvær nu Krig og feyde,
Og ønske os af Gud een Stadig fred og leyde,
Saa at Guds Rige maa opbygges i vort Land,
Og Kongen lide vel, det ønsker alle Mand.
Stat fred, stat stadigt fred paa Klippegrundet piller!
Gid at *Bellona* os fra [søden] fred ey skiller
O! at vi frygter Gud og ærer Kongen god,
Vi paa vor skade da erlanger nock som bod.

SUPPLICATION TIL KONGEN OM CONSUMPTIONENS OC ANDRE SCHATTERS AFSLAG

Fred; fred! hvad er der fred? hvad fred maa *Jehu* spørge?
Vi haabede til fred, men dog maa Landet sørge,
Et træ foruden fruct, en Kilde uden Vand,
En Soel foruden lius, er freden J vort land;
Endnu udsues vi til been oc blod oc marfve,
Enddog at Kongen schal alt landet eene arfve,
Det schatte-Jerne-aag paa halsen er omspent,
Thi himlens vrede er endnu til landit vent;
Høybaarne *Potentat* oc mectig arfve Konning
Vel kommen hiem med fred, vel kommen naadig Dronning,
Vi alle møder dig med hierte such oc graad
For schatters *Svøbe*-snert, oc *scorpione* braad:
Afspend det tunge aag, oc lindre dog vor byrde,
Lad ey vor hud afflaae, du est Joe landetz Hyrde,
Hør Svensche Kongen har afgifvet schat oc told,
At landetz kierlighed schal icke Blifve Kold:
Liud oc dit Dansche Raad, om der dog nogle findis
Af gamle kloge mænd, som mand kand forдум mindis,
[Det] fremmet Hychle-Raad er chun et *Støche*-schraal,
Et *Hane*-gal, en *Brand*, som spruder ild oc baal:
Den ild, [det] schatte-baal fortærer land oc rige,
At hver Mands Kierlighed fra Kongen slet maa Vige,
Ved trusel oc ved mact vel Kand de Veche fryct,
Men saa er Kierlighed fra Kongen slet forryct.
Ach naadig Konge bøy dit spiir til os J naade,
Det er Joe rettens spiir, lad Dig af himlen raade,
Oc ødeleg os ey saa slet J bond oc grund,
Lad ey din naades Soel nu falde meer J blund.
Den fructe-løse Krig med schat oc told oc Zise,
Har *ruineret* os, det Jeg her let Kand viisse,
165 J hver mands stand oc Stat, som sucher under aag,
[det] icke udaf træ, men udaf Jern vi drog.
Den trofast Adelsmand maa væde sine Kinder
Med saltene taare flod, naar hand med sorg befinder,
At *Brochenhuus* hand boer J hver sin bonde-gaard,
Hvor ey er hund, ey kat, ey gaas, ey gris, ey faar,
Hans gotz oc Eyendom ved Jorden lige Jefnes,
Ey dynen udi seng, ey brødet Bonden lefnis,
Self-eyeren maae self udligge told og schat,
Om schiønt hans Bonde har ey Kalf, ey Koe, ey Kat.
Det fattig *Aarons* folch, oc *Levi* geistlig schare
Som paa Guds ord oc Lov schal daglig tage vare,
Er slet udsuet saa af krigens æder kop,
At de maa undergaae, som schib med taul oc top;
Jeg frycter Lychen har imod os contra spillet,
Oc som en Kaste-bold forgiiefvis verchet drillet,
Fordi vi schaaned ey Guds Prestemænd J schat,
Men *Exeqverers* vold greb oc Guds Kirche fat,
Det hellig Kirche gotz fra geistlig stand borttaget
Oc ud til Rytter lagt, Jeg frycter det os plaget,
Med de forbandelser, som unterschrefvet staaer,
J hver *Fundatz*, Jeg troer, [det] giord' vor lychen schaar;
Udpresset Borgermand af [Jndqvarteer] oc schatter,
Hand ligger hos din stoel, oc dine fødder fatter,
Om naade raaber hand, forlindre byrden haard,

Før Jeg med hustru, børn til grunde undergaaer.
Den spiller *Banqveroth*, en anden gaaer at tigge,
Den sidder udi giæld, J armod hin maae ligge,
For krigsstyr, Kopschat, oc for qveg oc schorsteen schat,
Jaa for *Consumption* vi [ødeleggis] plat.
Langt andet lofvet du, J hafs nød Jblant bølger,
Du ofret løffter daa; [det] himlen self ey dølger,
Du gjorde bøn oc boed til hafvetz megtig Gud,
At styre rig oc land Just effter Herrens bud.
166 Langt andet lofvet du, den tid du antog crune,
Vi daa forsichret Blef om naade hos din throne,
Men ofver tusind aar vi leed ey større nød,
J forrig' Kongers tid, som nu er alle død.
Lyd gode danske Raad, lad *Pommer-koche fare*,
Oc *Mechelborrigs* mend, som ere landetz snare,
de fylder *Bancho* op, med Danmarchs told oc schat,
At landet sørger ved umildheds mørche nat.
[Det] volder dog vor synd, den helfveds stinche-potte,
Vor verch er spindelvef udaf ald udyds totte,
Udi sin vrede gud forlader riget tit,
Oc for et syndigt land sit ansict schiuler lit.
Udhungret Bonde-stand J støf, J muld oc asche,
Her ligger *desperat* med *Thomas* J sin tasche,
Hand Jamrer her sin nød, sin fattigdom oc trang,
Forbander snart den dag, han fødtis til slig tvang.
Hand niuder neppe brød, nep vadmels pels oc andet,
For øl oc fordum miød hand dricher tit af vandet,
Saa udi *Tyrchens* land [*passerer*] ey slig vold
Som J guds Christenhed, disverr', er mange fold;
Forgiefvis var vor Krig, vor strid, vor schat oc gierning,
Thi lychen spillede mod os med blinde terning,
Oc *Gallus* galedede udaf sin mactis mund,
Vor lychis øyne daa falt begge tu J blund.
Her maae vi nøyes med vort rigis øde Lefning
Oc vente udaf Gud vor ondschabs straf og stefning.
Jeg frycter Herrens sverd er ey endnu forvart,
Oc mueligt alting er for os saa nær uklart!
Saa lindre nu vor tvang, du rigetz arfveførste,
Husval dit arme land, som effter hielp maa tørste,
Afgif *Consumption*, som tærer Kiød oc blod,
Afslag *Matricul*-schat, oprych os ey med roed.
Thi ellers er der ey forschiel paa fred oc feyde,
der er oc ey forschiel paa Krig oc sicher leyde,
167 Om schatten lige stoer J freds oc Orlogs tid
Skal pressis ud; betench [det] Landsens konge blid!
Det *Commisari*-Pach har opfyldt schrin oc punge,
Udaf [det] dyre sølf, vi udgaf til vor konge,
En *Officerer* Krig vi førde uden gafn,
Det trechet penge ud, oc var chun et blot nafn.
Kom ud paa landet nu, Stormectig Arfve-Herre,
Lad dig af fremmet Raad, oc Hychler ey besnerre,
Kom ud oc tal med os, med Bonde, Borger, Prest,
Lad dig ey hindre af dem, som er landetz pest.
Udforsche Ridgetz tarf och tilstand med [dit] øye,
Hør denne [*Supplicas*], besee vor stoere møye,
Luch ey dit øre til for Danmarchs hierte-such
Men du dit naadespiir til hver *Client* ned buch,
Den fordums danske ret, oc eye god regiering
Gud schaffe self paa foed, gud gifve fred oc næring,
Gud signe Kongens huus, gud vocte Kongens land,
Fra ald ulychis ild, fra orlogs baal oc brand.

Af hans Kongl: May: allerunderdanigste arfve under satter oc troe forbedere hos gud; Samtlige Danmarchis oc Norgis indbyggere, til allernaadigste *audience* allerydmygeligst fremstillet, *Anno, loco, die ut supra.*